Redactiunea, Administratiunea
Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse. Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M.Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 59. Braşovŭ, Mercurĭ, 16 (28) Martie 1888.

Procesulŭ de pressă alŭ „Gazetei“ şi foile unguresci.

Braşovŭ, 15 (27) Martie a. c.

Este unŭ interesŭ publicŭ românescŭ, de a cunósce opiniunea ḑiaristicei unguresci cu privire la processulŭ de pressă, ce s'a desfăşuratŭ Mercurea trecută înaintea juriului din Cluşiu şi în care s'au atinsŭ principii şi fapte de cea mai mare gravitate în raportulŭ nostru cu elementulŭ dela putere.

De aceea vomŭ împărtăşi cetitorilorŭ noştri acéstă opiniune şi vomŭ începe cu organulŭ ministrului-preşedinte Tisza, care organŭ prin teoriile lui absurde de contopire şi absorbire totală a vieţei individuale naţionale, pentru a căreia apěrare şi susţinere cu dreptŭ cuvênt se luptă aḑi naţionalităţile nemaghiare, a datŭ prilegiu polemiei, care s'a terminat cu condamnarea confratelui nostru dela „Gazetă“ la patru lunĭ închisóre de statŭ.

Étă ce scrie organulŭ oficiosŭ „**Nemzet**“ cu privire la procurorulŭ nostru de pressă în numěrulŭ sěu dela 22 Martie, anulŭ curentŭ:

„Fóia română „Gazeta Transilvaniei“, ai căreia doi redactorĭ au statŭ aḑi ca acusaţĭ înaintea juriului din Cluşiu, şĭ-a serbatŭ numai deunăḑile jubileulŭ de unŭ jumětate seculŭ alŭ esistenţei sale. In timpulŭ acesta îndelungatŭ în câţĭ numerĭ a apărutŭ, în atâţĭ a pěcătuitŭ în contra pacinicei convieţuirĭ a rasselorŭ, în contra relaţiunilorŭ frăţesci dintre ele şi în contra iubirei către patria maghiară. Lăţirea urei faţă cu naţiunea maghiară şi cu orênduiéla de statŭ maghiarŭ a fostŭ pânea ei de tóte ḑilele, din care s'a hrănitŭ unŭ jumătate de veacŭ. A putut'o face, pentru că acea binecuvêntată libertate de pressă, de care naţiunea maghiară încă n'a abḑisŭ în mânia atâtorŭ abusurĭ, ce le-au comisŭ necurmat cu ea anumite „Gazete“ şi „Tribune“ s'a doveditŭ ca o manta ce prea bine póte acoperi şi care e încă şi rentabilă pentru domnii agitatorĭ.“

„Şi încă şi astăḑĭ, când ómenii „Gazetei“ se tragŭ la rěspundere în Cluşiu, advocatulŭ apěrătorŭ se apěră cu aceea: că dóră cele ḑise în articulii încriminaţĭ suntŭ iertate(!) de libertatea pressei din patriă. — Décă bunii domnĭ aşa înţelegŭ libertatea pressei, atuncĭ vorbindŭ cu cuvintele bibliei, este în adevěrŭ pěcatŭ a strica orzulŭ pe gâsce, şi noi credemŭ că décă aceste vorŭ merge aşa multŭ timpŭ şi nu vorŭ înceta de a da prin cuvinte şi fapte o astfelŭ de interpretare libertăţii de pressă, mai curêndŭ orĭ mai târḑiu se va nasce în sînulŭ naţiunei maghiare unŭ putericŭ curentŭ, care spre a face finitŭ agitaţiunilorŭ privilegiate, va fi gata vrêndŭ-nevrêndŭ de a se învoĭ cu acea garanţiă în deosebĭ ponderósă, cu restrîngerea acelui câştig eluptatŭ, de mare preţŭ, (dér pre care, cum arată esemplele, mulţĭ nu'lŭ potŭ preţui), **cu restrîngerea libertăţii de pressă**.“

„Nu dorimŭ acésta; vomŭ fi cei din urmă între aceia, pe carĭ i-ar puté vreodată răpi cu sine unŭ asemenea curentŭ şi până la estremŭ ne-amŭ lupta în contra unorŭ astfelŭ de nisuinţe — dér totuşĭ stătuimŭ, ca ḑiariştii ultranaţionalĭ, décă nu pentru alta, celŭ puţinŭ în interesulŭ causei lorŭ proprie de altmintrelea rele, se foloséscă cu precauţiune şi discreţiune acea libertate de pressă, şi sě nu-o compromită, pentru că ḑeu lui Dumneḑeu încă vorŭ păţi'o şi vorŭ avé de a suferi pentru acésta.“

„Şi verdictul juriului din Cluşiu: este o protestare în contra interpretării susŭ atinse a libertăţii de pressă maghiare, — séu mai bine ḑisŭ, în contra interpelării false a ei.

„Şi cum a sunatŭ verdictulŭ cluşianŭ? Pe unulŭ dintre acusaţĭ l'a achitatŭ, pe celălaltŭ l'a condamnatŭ cu 7 voturĭ contra 5, şi pe temeiulŭ verdictului acestuia alŭ juraţilorŭ tribunalulŭ la aplicarea legii a měsuratŭ pedépsa cea mai blândă.“

„Adus'an însě acéstă sentinţă în oraşulŭ *par excellence* maghiarŭ din părţile de dincolo de muntele craiului, în focarulŭ cel mai pronunţatŭ alŭ nisuinţelorŭ naţionale şi culturale maghiare, pe care le place a'lŭ numi şovinistŭ ultraiştilorŭ naţionalĭ, şi unde fie-care cetăţénŭ cultŭ şi înţelegětorŭ scie, vede şi sémte fórte bine, ce marĭ pagube morale şi politice causéză agitaţiunile continue ale pressei naţionalităţilorŭ, şi atuncĭ încă când nu vinŭ totdéuna în colisiune cu litera legii.“

„Şi acéstă sentinţă dovedesce câtŭ de mare nedreptate au estremii naţionalişti, cărora le place a înfăţişa pe Maghiarŭ, ca omŭ brutalŭ, violentŭ, nemilosŭ şi neîmpăcatŭ. Ḑiaristulŭ acela valah condamnatŭ, póte cu dreptŭ cuvêntŭ mulţumi lui Dumneḑeu, că a statŭ înaintea unor ómenĭ blânḑĭ, bunĭ la inimă, îngăduitorĭ, c'unŭ cuvêntŭ că a statŭ înaintea unor judecătorĭ *maghiarĭ*, căcĭ în altŭ statŭ, pentr'unŭ delictŭ politicŭ ca acela, i-ar fi umblatŭ altfelŭ. Verdictulŭ nu numai că nu e crudelŭ, dér nicĭ că e judecata unor judecătorĭ severĭ şi probabilŭ că în acestŭ casŭ ar fi fostŭ şi fórte motivată severitatea. Nicĭ că este acestŭ verdictŭ o *rěsplată*, ci mai curêndŭ este o *dojenire* făcută din partea unei graţióse autorităţĭ, care e *de ajunsŭ*, spre a da órecare satisfacţiune morală ordinei de dreptŭ vătămate, dér e *insuficientŭ*, pentru a pune pe capulŭ d-luĭ Bobancu, séu cum îlŭ şi chiamă, coróna de martirŭ politicŭ.“

„Celălaltŭ acusatŭ, directorulŭ foii, care a declaratŭ înainte în faţa juraţilorŭ, că nu crede că dênşii vorŭ judeca *dreptŭ* asupra lui — a fostŭ achitatŭ. Óre şi acum nutresce aceeaşĭ părere?“

„Dér are procesulŭ acesta de pressă unŭ momentŭ, care aşa ḑicêndŭ interesézĕ fóia nóstră şi individualŭ. Articulii împricinaţĭ ai „Gazetei“ au vrutŭ adecă sě rěspundă la unŭ articulŭ alŭ lui „Nemzet“ din 17 Augustŭ anulŭ trecutŭ. Cum s'a pututŭ ca sě se lege de articululŭ nostru ca rěspunsŭ astfelŭ de afirmaţiunĭ, pe care procurorulŭ s'a vĕḑutŭ constrînsŭ a-le încrimina, acésta nĭ-o pote esplica numai specialulŭ mod de cugetare alŭ estremilorŭ naţionaliştĭ. Căcĭ despre aceea, că noi în articululŭ nostru n'amŭ spusŭ cu nicĭ unŭ cuvêntŭ, cele ce le-au citatŭ într'ênsulŭ şi le-au interpretatŭ falsŭ deoparte redactorii valahĭ, de altă parte apărătorulŭ, cumcă adecă noi amŭ fi combătutŭ „împărtăşirea naţionalităţilorŭ străine la folóse“ şi cumcă amŭ fi aruncatŭ în spinarea naţionalităţilorŭ numai „munca şi purtarea sarcinelerŭ“: despre acésta póte judeca cetitorulŭ din cuprinsulŭ articulului nostru.“

„Conducătorulŭ partidei nóstre şi şefulŭ guvernului maghiarŭ ḑise în dieta trecută către unŭ deputatŭ nemaghiarŭ: „Faceţĭ cu putinţă prin purtarea d-vóstre, ca statulŭ maghiarŭ sě pótă face câtŭ mai multŭ în interesulŭ d-vóstre.“ Prin aceste cuvinte a tălmăcitŭ ministrul-preşedinte părerile şi sincerile sêmţeminte ale tuturorŭ dintre noi. Nu sunt aşadér eschise folósele şi n'amŭ fi combătutŭ împărtăşirea naţionalităţilorŭ la folóse, dér e lucru naturalŭ, că aceste „folóse,“ orĭ şi cum le-amŭ numĭ, se potŭ cugeta şi se potŭ da numai pe basa *dreptului unitarŭ alŭ statului maghiarŭ*. Acesta este postulatulŭ trecutului şi a desvoltării milenare a Ungariei; este postulatulŭ şi condiţiunea *sine qua non* a întocmirei de statŭ maghiare tocmai aşa ca a siguranţei tronului. În punctulŭ acesta prin urmare nu putemŭ sě facemŭ concesiunĭ nicĭ câtŭ unŭ firŭ de pěrŭ.“

„Dér pentru aceea că n'amŭ organisatŭ statulŭ după punctele programului dela Sibiiu; de aceea că nu creămŭ teritorii de limbă până la Tisza şi respingemŭ hotărîtŭ orĭ ce încercare séu nisuinţă, care lovesce în integritatea întocmirei de statŭ maghiarŭ, c'unŭ cuvêntŭ, pentru aceea că nu suferimŭ statŭ în statŭ: pentru tóte aceste încă n'are dreptŭ nimenĭ, în deosebĭ n'are dreptŭ istoricŭ de a agita şi aţîţa ḑicêndŭ, că este ilotŭ asupritŭ de Maghiarĭ şĭ că'lŭ ameninţămŭ cu nimicire.“

„Austria a avutŭ cu totulŭ altă desvoltare istorică şi cu tóte aceste vedemŭ, cu ce greutăţĭ neînvincibile, cu ce abnormităţĭ are a se lupta politica guvernului ei, din care tragemŭ învěţăturĭ serióse, carĭ ne vorŭ ferĭ şi de aicĭ încolo, de a ne pune pe unŭ terêmŭ aşa de primejdiosŭ.“

„Ce privesce în fine afirmarea, că noi încărcămŭ pe spinarea naţionalităţilorŭ numai munca şi sarcinele — acésta este vorbă gólă. Căcĭ partea cea mai mare a muncei şi a sarcinelorŭ, carĭ trebue sě se facă şi sě se pórte în statŭ, din punctŭ de vedere alŭ maiorităţii relative, alŭ puterii sale morale şi intelectuale şi alŭ preponderanţei sale, le face şi le póртă tocmai elementulŭ maghiarŭ.“

Regele şi Regina României în Berlinŭ.

Cetimŭ în „Monitorulŭ oficial“ din Bucurescĭ:

Vinerĭ 4 (16) ale curentei, la orele 12 din ḑi, avŭ locŭ la Berlinŭ ceremonia înmormêntărei repausatului împěratŭ alŭ Germaniei.

MM. LL. Regele şi Regina au mers la catedrală spre a asista la serviciulŭ divinŭ, care a duratŭ până la ora 1 după améḑŭ, când imposantulŭ cortegiu funebru se puse în mişcare spre Charlottenburg.

M. S. Regele a urmatŭ, pe josŭ, carulŭ funebru, împreună cu regii Saxoniei şi Belgiei, apoi veneau principele moştenitorŭ alŭ Germaniei, membrii familiei imperiale şi numeroşii principĭ veniţĭ spre a asista la acéstă tristă ceremoniă.

La orele 3, convoiulŭ ajunse la Charlotenburg, unde cosciugulŭ Imperialŭ fŭ depusŭ în mausoleulŭ familiei.

M. S. Regina împreună cu tóte principesele Casei de Prusia au mersŭ în trăsură la Charlottenburg.

In séra aceleiaşĭ ḑile avŭ locŭ unŭ mare prânḑŭ de familie, la care luară parte MM. LL. Regele şi Regina, ér apoi Augustii suveranĭ făcură visită M. S. Împěrătesei mume.

Sâmbătă, 5 Martie, înaintea dejunului, Maiestăţile Lorŭ au acordatŭ audienţe, ér la orele 3 după amiéḑĭ au făcutŭ o visită Principelui de Bismark. Reîntorşĭ la palatŭ, Auguştii Suveranĭ primiră visita principelui moştenitorŭ alŭ Germaniei.

Séra la órele 7 avŭ locŭ unŭ prânḑi de familiă, după care Regele împreună cu Principii de Prusia însoţiră la gară pe M. S. Regina, care fŭ silită a pleca la Neuwied, în urma unei disposiţiunĭ a Principesei de Wied, Mama Măiestăţei Sale Regele românŭ.

La gară erau faţă, între alţii: dómnele române din societate aflate în Berlin, ministrulŭ ţěrei, d. Varnav Liteanu, mai mulţĭ domnĭ generalĭ şi oficerĭ superiorĭ, precum şi unŭ alesŭ şi numerosŭ publicŭ, carĭ, la pornirea trenului salutau pe graţiósa nóstră Regină prin călduróse şi respectuóse urărĭ.

Duminecă, 6 (18) Martie, M. S. Regele a acordatŭ diferite audienţe şi totŭ în acea ḑi, M. S. Regele Belgiei şi Principele regalŭ alŭ Italiei făcură visită Măiestăţii Sale.

După dejunŭ, care s'a luatŭ la Castelŭ, Regele merse la A. S. R. Principele Albert de Prusia, Regentulŭ Brunswigului, spre a-i înmâna în persónă insemnele ordinului „Stéua României.“

După acésta Maiestatea Sa merse de visită pe Feldmarşalulŭ Comitele de Moltke.

Séra, Maiestatea Sa luă parte la prânḑulŭ de familiă, după care merse la M. S. Împěrătésa-mumă, unde a statŭ mai bine de o oră.

Lunĭ, 7 Martie, M. S. Regele făcŭ visite membrilorŭ familiei Regale şi după amiaḑă a statŭ mai multŭ timpŭ cu A. S. I. Principele moştenitorŭ alŭ Germaniei.

La orele 5, Maiestatea Sa a luatŭ parte la prânḑulŭ de familiă la Regentulŭ Brunswigulŭ, ér séra a luatŭ ceaiulŭ la AA. LL. RR. Marele Duce şi Marea Ducesă de Baden.

Din camera Franciei.

In ședința dela 20 Martie a camerei deputațilorŭ din Parisŭ s'a discutatŭ interpelarea privitóre la punerea în neactivitate a generalului Boulanger. Aglomerațiunea publicului era fórte mare.

In loja diplomațilorŭ era representantele Austro-Ungariei, comitele Hoyos; ambasadorulŭ Germaniei, comitele Münter; ambasadorulŭ Spaniei, Leon Castillo, etc.

Primulŭ oratorŭ a fostŭ d. *Cassagnac.* D-sa ḑice, că nu póte fi bănuitŭ de a avea simpatii pentru Boulanger, care într'unŭ timpŭ era persóna cea mai plăcută pentru întregŭ partidulŭ republicanŭ. (Contraḑicerĭ în stânga). Trebue însĕ sĕ se scie adevĕrulŭ și ar fi de doritŭ ca unulŭ din șefii stângei sĕ declare dela tribună: pentru ce întórce acum spatele față cu acelŭ generalŭ, pe care îlŭ impunea cabinetelorŭ de mai nainte? In timpulŭ când generalulŭ Boulanger încă era plăcutŭ, a ḑisŭ d-sa (Cassagnac) că imprudențele ministrului de resbelŭ de atuncĭ, cu tóte simțemintele pacînice ale ambelorŭ națiunĭ, póte, pré ușorŭ, sĕ provóce unŭ resbelŭ cu Germania; elŭ vorbindŭ despre o dictatură a ḑisŭ că Boulanger e periculosŭ.

D. *Goblet*: (întrerupĕndŭ) n'ai ḑisŭ dela tribună, căcĭ țĭ-așĭ fi rĕspunsŭ.

D. *Cassagnac:* Anumite cestiunĭ atuncĭ nu se puteau discuta dela tribună. Adu-țĭ aminte d-le Goblet de incidentulŭ cu Schnaeble. Inainte de-a se vota creditulŭ de 80 milióne, noi, ceștĭ din drépta, ț'am cerutŭ informațiunĭ confidențiale. D-ta ne-ai datŭ și nu erau de o natură veselă. (Sgomotŭ). Pentru unii miniștri nu e bine ca anumite lucrurĭ sĕ fiă spuse dela tribună pentru că țéra ar ḑice că alțĭ miniștri mai prudențĭ și moderațĭ n'ar fi espus-o la asemenea pericule seriòse. (Sgomotŭ).

In Germania s'a sĕvĕrșitŭ o mare schimbare. O nouă domniă și póte și o nouă eră pentru pace s'a începutŭ. (Intreruperĭ din tóte părțile.) Chiar liga patrioțilorŭ, carĭ nu trebue confundațĭ cu adevĕrații patrioțĭ, e mai calmă, astfelŭ că acum afacerea lui Boulanger o putemŭ cu liniște discuta dela tribună. Aḑĭ diminéță am cetitŭ în „Berliner-Börsen-Courier," care trece ca organŭ alŭ cancelarului germanŭ (murmur și sgomotŭ mare în stânga). Nu sunt la tribună ca sĕ vĕ fiu plăcutŭ, vĕ rogŭ sĕ mĕ ascultațĭ:

Președintele *Floquet:* Vĕ rogŭ sĕ ascultațĭ pe oratorŭ; elŭ nu e însărcinatŭ ca sĕ vĕ esprime simțimintele.

D. *Cassagnac:* Acea sarcină și mie mĭ-ar fi neplăcută. (Rîsete în drépta). Ḑiarulŭ germanŭ ḑicea: „Póte guvernul francezŭ prin depărtarea generalului Boulanger voesce sĕ rĕspundă la simțimintele pacînice ale împĕratului și sĕ facă unŭ pasŭ înainte spre pace. Atuncĭ apoi e vorba de a merge pĕnă la țintă." Vedețĭ déră porunca e precisă și primulŭ ministru are numai sĕ se supue. [Sgomot].

Primulŭ-ministru *Tirard* a mersŭ la tribună și a strigatŭ fórte agitatŭ: Te opresců sĕ vorbescĭ astfelŭ, acésta e o infamiă!

D. *Cassagnac* privea liniștitŭ la ministru și ridicândŭ mâna în susŭ i-a rĕspunsŭ: Infamŭ! Infamŭ! [Aplause sgomotóse în centru].

Președintele *Floquet*: D-lorŭ, ascultațĭ cuvintele d-lui Cassagnac, țéra le va sci cumpăni. [Aplause în stânga].

D. *Cassagnac* declară, că mĕsurile luaie în contra generalului nu le condamnă, dér fiindŭ urmăritŭ cu spionĭ și făcêndu-lŭ obiectulŭ poliției e atinsă armata întrégă. [Sgomotŭ în stânga; aprobărĭ în drépta]. Nu că ar fi pĕcătuitŭ în contra disciplinei, ci de témă îlŭ persecută partidulŭ republicanŭ ca înainte de alegerĭ sĕ'lŭ facă imposibilŭ. Popularitatea lui Boulanger resultă din nepopularitatea camerei. D. Clémenceau se plângea, că partidului republicanŭ îĭ s'a furatŭ popularitatea; acum voescŭ sĕ arestezŭ pe acela, care a furat'o. Nu crede că Boulanger ar fi omulŭ care ar putea face o lovitură de statŭ; dér în țéră domnesce unŭ spiritŭ care caută sĕ găséscă unŭ omŭ. Adevĕrații pretendențĭ trebue sĕ trăiéscă în exilŭ, pe când în țéră étă că se ridică din mijloculŭ republicanilorŭ unŭ pretendentŭ nelegitimŭ. (Contraḑicerĭ sgomotóse în stânga.)

Ministrulŭ președinte *Tirard,* a căruĭ stare socială de mai nainte a fostŭ luată în bătae de jocŭ de Cassagnac, a ḑisŭ: Da, eu sunt unŭ fiiu alŭ muncei și doresců d-lui Cassagnac ca sĕ-șĭ păstreze numele cu aceeașĭ onóre ca și mine. (Aplause repețite în centru). De bună sémă guvernulŭ n'a luatŭ cu ușurință mĕsurile în contra generalului Boulanger. Generalulŭ a pĕcătuitŭ în contra supunerei și disciplinei militare; de aceea trebuia pedepsitŭ. De mai mulțĭ anĭ generalului îĭ plăcea sĕ fiă obiectulŭ manifestațiunilorŭ în favórea persónei sale. (Aprobărĭ în centru.) La alegerile din urmă s'a folositŭ numele lui în contra legei. S'a înființatŭ unŭ ḑiarŭ care, ca reclamă, publică cocarde cu posa generalului și elŭ a tăcutŭ pĕnă când ministrulŭ de rĕsboiu l'a silitŭ sĕ declare, că n'are amestecŭ cu agitațiunile.

După acésta, primulŭ ministru spune, conformŭ cu comunicatele apărute în „Journal oficiel", cum generalulŭ în contra oprirei formale a venitŭ de trei or. la Parisŭ și după raportulŭ comisarului din gara de Lyon călĕtorea în haine civile. Era timpulŭ de a arăta generalului, că legile militare și pentru elŭ au valóre ca și pentru orĭ și cine. (Aplause) Ordinea trebue restabilită. (Aplause).

Ce s'ar întêmpla, décă fiăcare comandantŭ de corpŭ, acestŭ ḑidŭ de apĕrare alŭ patriei, ar avé clientela sa cârmuitóre? (O voce din drépta: Ai curagiulŭ d-lui Thiers și ḑi: „miserabilă mulțime!") și décă fiăcare ar avé ḑiarulŭ sĕu? Când generalulŭ a aflatŭ de pedepsirea sa n'a rĕmasŭ la postulŭ sĕu, ci a venitŭ la Parisŭ spre a participa la o întrunire.

Intr'o telegramă ḑicea: „Țéra nu se va lăsa sĕ fiă amăgită, s'au luatŭ mĕsurĭ în contra mea pentru că am obținutŭ voturĭ". Étă că făcea pe judecătorulŭ asupra mĕsurilorŭ guvernului. Când generalulŭ era ministru, însușĭ a declaratŭ dela tribună, că pe cât timpŭ va fi ministru armata n'are decâtŭ sĕ asculte, ér sĕ nu facă pe judecătorulŭ asupra lucrărilorŭ guvernului. De aceea noi nu facemŭ decâtŭ aplicămŭ cuvintele lui în contra lui. (Aprobărĭ în centru). Generalulŭ Boulanger nu vréu sĕ ḑicŭ că se găsesce în rĕsvrătire, dér de sigurŭ în opposițiune cu mĕsurile guvernului. Ministrulŭ de rĕsboiu îșĭ va face datoria pĕnă la sfîrșitŭ; elŭ a convocatŭ consiliulŭ de anchetă, care are sĕ se rostéscă asupra atitudinei generalului. Dér ca consiliulŭ sĕ nu fiă influințatŭ prin vre-unŭ votŭ alŭ Camerei, guvernulŭ nu póte primi decâtŭ *simpla ordine de ḑi.* (Aplause entusiaste în centru. Sgomotŭ asurḑitorŭ în stânga și drépta).

După d-nii Laguerre, ministrulŭ de interne Sarrien, ministru de rĕsboiu Logerot, d. Clémenceau a declaratŭ, că aprobă mĕsurile luate în contra generalului Boulanger fiindcă ce nu-i permisŭ unui soldatŭ de rêndŭ nu-i póte fi permisŭ nicĭ unui generalŭ. Deóre-ce însĕ nefiindŭ vorba numai de unŭ actŭ de disciplină, ci afacerea avêndŭ și o parte politică, nu póte primi simpla ordine de ḑi și propune următórea resoluțiune: „Camera fiindŭ decisă a păstra disciplina în armată, trece la ordinea ḑilei, constatândŭ că guvernulŭ e neputinciosŭ (sgomotŭ mare) și declarândŭ, că printr'o politică reformatóre se póte pune capĕtŭ agitațiunilorŭ în țéră".

D. *Ribot* cu mare efectŭ a combătutŭ aserțiunea, că acéstă afacere ar avé părțĭ politice. Țéra nu e turburată, a ḑisŭ d-sa, din contră e unită asupra agitațiunilorŭ din Cameră.

Décă d-vóstră ațĭ rĕsturna guvernulŭ, a ḑisŭ oratorulŭ, care îșĭ face datori, décă îlŭ atacațĭ în cestiunile asupra cărora partidulŭ republicanŭ ar trebui sĕ fiă unitŭ, și décă din aceste cause s'ar nasce confusiunĭ numai d-vóstre vețĭ fi rĕspunḑĕtorĭ. (Aplause sgomotóse în centru).

Simpla ordine de ḑi a fostŭ primită.

SCIRILE ḐILEĬ.

In ultima ședință a Comitetului „Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ" s'a constatatŭ, că *fondulŭ Associațiunei* cu finea lui Ianuarie a fostŭ 112,354 fl. 91 cr., care se compune din realitățĭ și obligațiunĭ, ér starea fundațiunilorŭ a fostŭ de 16,196 fl. 50 cr. Observămŭ cu durere, că chiar din miculŭ numĕrŭ alŭ membrilorŭ o parte însĕmnată nu șĭ-a solvitŭ încă taxele de membri pe anulŭ trecutŭ 1887. Tristŭ de totŭ.

* *
*

Parlamentulŭ austriacŭ a primitŭ fără discuțiune convenția, prin care *se fixrză granițele* dintre Austro-Ungaria și România.

*
* *

La esercițiile de arme din anulŭ acesta suntŭ chemațĭ: din armata comună: oficerii de reservă și contingentulŭ din 1883, 1881 și 1879; reserviștii alŭ cărorŭ serviciu de reservă nu duréză mai multŭ ca 7 anĭ; aceia carĭ neluândŭ parte la esercițiile din 1887 au sĕ le repete; oficerii de reservă vorŭ fi chemațĭ pentru 28, soldații pentru 13 ḑile. Dintre honveḑĭ se vorŭ chiema: cei carĭ n'au participatŭ la esercițiile din anulŭ trecutŭ; aceia carĭ suntŭ obligațĭ în totŭ anulŭ sĕ ia parte la esercițiile de arme; oficerii concediațĭ, carĭ participă rareorĭ la esercițiile de arme; contingentulŭ din 1885, 1884, 1883 și 1881, cu deosebire carĭ n'au participatŭ la 5 esercițiĭ de arme. Durata acestora este și pentru oficerĭ ca și pentru soldațĭ de 35 ḑile.

*
* *

In urma demisionării fișpanului comitatului și orașului *Clușiu*, br. Samuilŭ Iosika, fŭ denumitŭ în locu-i contele Acusiu Beldi, proprietarŭ în Miheșulŭ de Câmpiă.

*
* *

Din *Agramŭ* se comunicŭ, că cu ocasiunea *jubileului episcopului Strossmayer* orașulŭ a fostŭ la 19 Martie n. împodobitŭ cu steagurĭ. Episcopulŭ a dăruitŭ 20,000 fl. pentru înființarea unei facultățĭ de medicină la universitatea din Agram întemeiată de dênsulŭ, apoi 10,000 fl. pentru întreținerea galeriei de tablourĭ. In onórea lui s'a datŭ unŭ banchetŭ festivŭ.

*
* *

După cum comunică „Pester Lloyd," în anulŭ 1887/88 *s'au ruinatŭ* mai multŭ ca jumĕtate dintre consorțiile teatrale unguresci din provincia; care au avutŭ concesiunĭ.

*
* *

Tribunalulŭ din *Alba-regală* a condamnatŭ în sĕptĕmâna trecută la 100 fl. amendă pe unŭ anume Emeric Füster, fiindŭ că a pălmuitŭ în piéță pe o d-șóră Maria Simli, care în foiletonulŭ unui ḑiarŭ de acolo atacase pe sora aceluia

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(3)

IONŬ ISTEȚULŬ.*)

Legendă de V. A. Urechiă.

— Alŭ doilea sfatŭ e acesta: *„Cată-țĭ de trébă ta! Nu-țĭ băga lingura unde nu-țĭ fierba ola!*

— Minunatŭ sfatŭ, ḑĕu așa...

— Numai pĕcatŭ, mĕĭ Ióne, că-țĭ mai lipsesce tocmai alŭ treilea sfatŭ, ca sĕ mergĭ a casă liniștitŭ.

— Ce nu mi-lŭ dăruescĭ, domnule căpitane, ratișŭ, ca dimerlia a unspreḑece la merță?..

— Ce țĭ-oi dărui eu ratișŭ, este unŭ cozanacŭ minunatŭ dela Fialcoski, sĕ-lŭ mănâncĭ a casă, cu nevasta și cu socruteu și unŭ polŭ pentru cheltuiala drumului. décă, bine înțelesŭ, de vei plăti cu cei două sute lei ce mai ai la mine alŭ treilea sfatŭ bunŭ ce țĭ-oiu da.

— Ba asta nu, domnule căpitanŭ. Sĕ rĕmânŭ cu punga gólă, după ce am fostŭ apropretarŭ pe 600 de leușorĭ!

— N'ai auḑitŭ tu, Ióne, că pĕnă în trei suntŭ lucrurile cele bune? S-ta Troiță, mĕ Ióne...

— Ba am auḑitŭ, ḑĕu!... St-a Troiță!....

— Apoi trei sfaturĭ suntŭ mai multŭ ca două... Banii nu-țĭ suntŭ de nicĭ unŭ folosŭ, ție, mĕ Ióne... Că cu isteția ta cea slabă n'o sĕ ajungĭ cu ei acasă... o sĕ țĭ-i fure vre-unŭ pungaș, o sĕ te înșele vre-unŭ vagabundŭ... Sfaturile mele nu țĭ le póte fura nimenĭ, nicĭ le poțĭ perde.

— Veḑĭ asta-i așa, pe crucea mea! — Haide fie! Dă-mĭ, domnule căpitanŭ, sfatulŭ celŭ alŭ treilea și-țĭ oprește ce a mai rĕmasŭ din banĭ... Haide, trampa!...

Écă alŭ treilea sfatŭ:

„Când ai zorŭ
Nu pune mâna pe toporŭ,
Nicĭ pe cuțitŭ,
Când eștĭ amăritŭ!"

Na, écă, mĕ Ióne, și unŭ polŭ de drumŭ și écă și cozonaculŭ... Da nu cum-va sĕ îlŭ începĭ pe drumŭ; sĕ-lŭ ducĭ întregŭ a casă, sĕ-lŭ mănâncĭ cu nevasta și cu socru-tĕu.

— Sĕ trăițĭ! domnule căpitanŭ!

— Ióne, istețŭ, istețŭ fii... și cale bună!

*
* *

Ionŭ Istețulŭ abia plecă dela casa căpitanului și întâlni unŭ chervanŭ, care mergea cu marfă, la bâlciu, la Râmniculŭ-Vâlcei. Se învoi Ionŭ sĕ dea unŭ leu și sĕ-lŭ ia de-a călarele, pe cărămbii din dĕrĕptŭ. De, nu totŭ omulŭ póte dispune de-o butcă, de-o calésca... Mai merge omulŭ și mai așa; destulŭ că-șĭ cruța Ionŭ cismele, putea elŭ sĕ-șĭ mai bătogéscă cele părțĭ moi de hurducăturile chervanului.

Și merse, și merse chervanulŭ! Trecŭ și de Piteștii cei pitițĭ la Gura văei; trecŭ și de Curtea de Argeșŭ... Când étă calea apucă pe dealurĭ marĭ, prin codrii deșĭ, în mieḑŭ de nópte.

— Fă din drumulŭ mare,
Nóptea, pe cărare!

Îșĭ ḑise Ion Istețulŭ, și sărindŭ după cărămbŭ.

— Apucŭ eu pe aci, strigă cătră chirigiu. Oiu aștepta chervanul în vîrfu dealului.

— Eștĭ nebunŭ, mĕ? strigă chirigiulŭ ciobanii și caprele abia se cațără pe acolo!....

Fă din drumu mare, nóptea pe cărare! ḑice în gândulŭ sĕu Ionŭ. Și apucă pe cărărușa ce abia se zăria la lumina lunei și a stelelorŭ.

Și haide! haide!... pĕnă ce răsbi, prin stancĭ și tufișurĭ în muchia dealului de era și la drumŭ. Acolo așteptă Ionŭ mai bine de două ciasurĭ, pĕnă ce auḑi scârțăindŭ jalnicŭ rotițele chervanului, care se apropia.

Dér care nu fŭ gróza și mirarea lui Ionŭ, când vĕḑŭ pe chirigiu cu capulŭ spartŭ însângeratŭ și pe cei doi neguțătorĭ, stăpânĭ mărfei, bătuțĭ mĕrŭ, plinĭ și ei de sânge.

La întorsătura drumului chervanulŭ fusese înconjuratŭ de o cétă de hoțĭ, carĭ prădară pe bieții ómenĭ de marfă și de banii din pungă și-i bătuseră și-i tăiseră de i lăsaseră abia cu viéța!

Ionŭ Istețulŭ plânse de bucuriă cugetândŭ cu recunoscință la căpitanulŭ sĕu, alŭ căruia sfatŭ 'lŭ scăpase de sórtea tovarășilor sĕi de drumŭ.

De frică însĕ sĕ nu pață și elŭ mai încolo sórta celorlalțĭ, — căcĭ era încă nóptea adêncă, — cum dete de o cârciumă, în cale, se pogorî și rĕmase de chervanŭ, voindŭ sĕ poposéscă pĕnă la ḑiuă, sub coperĕmêntŭ de creștinŭ.

— Tocŭ! tocŭ! tocŭ! Bate în ușa casei și unŭ omŭ cu unŭ chipŭ nu pré

Procesulŭ de pressă alŭ „Caliculuĭ“.

Mercurĭ, în 4 Aprilie n., vine la rêndŭ *procesulŭ de pressă alŭ „Caliculuĭ“*. Acusatorulŭ este, precum amŭ mai amintitŭ, procurorulŭ r. din Têrgulŭ Mureșului, care intentă procesulŭ din oficiu. Acusații suntŭ: *Ioanŭ Popa*, ca redactorŭ responsabilŭ alŭ fóiei, și *Mihailŭ Poreanu*, preotŭ gr. cat. în Lugoșŭ, ca autorŭ alŭ scrierei incriminate. Scrierea incriminată este o poesiă publicată în Nr. 9 alŭ „Caliculuĭ“ dela 1 (13) Septemvre 1887, sub titlulŭ *„Doine celebre“*, care își are de obiectŭ decurgerea unei alegerĭ de deputatŭ dietalŭ și în care procurorulŭ a aflatŭ *calumniă și vătĕmare de onóre* contra lui Petru Corcanŭ (ca „patriotŭ“ Korkán Péter), subnotarŭ alŭ comitatului Carașŭ-Severinŭ, ca în contra unui funcționarŭ publicŭ, și de aceea procurorulŭ s'a vĕdutŭ îndemnatŭ a intenta procesulŭ din oficiu.

Pertractarea se va ține în dįua mai susŭ amintită înaintea juriului de pressă din Clușiu.

Juriulŭ va fi constituitŭ din următorii jurațĭ: Dr. Aladar Rozsahegyi, profesorŭ de universitate; Ludovicŭ Vicol, proprietarŭ; Colomanŭ Parádi, profesorŭ; Ludovicŭ Fazakas, profesorŭ; Gerö Holdamf, proprietarŭ; Mihail Magyari, proprietarŭ; Samuilŭ Benigni, măcelarŭ; Emanuilŭ Gajzago, advocatŭ; Ioanŭ Kovacs, profesorŭ; Mor Weisz, fabricantŭ de spirtŭ; Ludovicŭ Pákey, inginerŭ; Dr. Geza Entz, profesorŭ universitarŭ; Franciscŭ Pál, directorŭ preparandialŭ; Iosifŭ Deak, proprietarŭ; Ioanŭ Kovacs, inginerŭ alŭ căiei ferate; Oliverŭ Reinbold, secretarŭ financiarŭ; dr. Iuliu Csernatoni, profesorŭ ev. ref.; Desideriu Sigmod, deputatŭ dietal; Petru Tamási, proprietarŭ; Alexandru Molnár, procurorŭ; Stefanŭ Virányi, inspectorŭ de cale ferată; Ignatŭ Tompos, advocatŭ; dr. Acusiu Szentkirályi, profesorŭ; Alesandru Kiss, profesorŭ; Ludovicŭ Ürmösi, dįaristŭ; Geza Albach, primarŭ orășenescŭ; Antoniu Domokos, casierŭ comitatensŭ; dr. Coloman Nappendruck, medicŭ de orașŭ; Nicolau Kilin, proprietarŭ; dr. Leo Davida, profesorŭ universitarŭ; Martinŭ Geréb, prof. ev. ref.; Geza Szvacsina, consilierŭ orășenescŭ; Nicolau Ferenczy, advocatŭ; Iosifŭ Istvanffi, secretarŭ de finanțe; Dr. Iuliu Akosi, candidatŭ de deputatŭ; Fridericŭ Wachsman, advocatŭ.

Pertractarea va fi presidată de Dominicŭ Peterffy, președintele tribunalului din Clușiu, ér acusațiunea va fi susținută de procurorulŭ de acolo Dr. Biro Janos.

La adressa împĕratului Fridericŭ.

Dįarele vieneze primescŭ din Parisŭ o telegramă, care le spune despre o poesiă făcută de academicianulŭ francesŭ François Coppée la adressa noului împĕratŭ alŭ Germaniei, Fridericŭ III.

Strofa telegrafiată este următórea:

Certes, des caps bretons au fond des [steppes russes,
Tous les hommes de coeur voudraient [que tu vécusses;
Et, pleins d'une touchante horreur
Quand la fièvre te tord sur ton lit de [souffrance,
Tous se disent jusqu'à tes ennemis de [France:
Qu'il vive, le pauvre Empereur!

In traducere românéscă sună astfelŭ:

De sigurĭ, dela promontoriele bretone și până în fundulŭ pustielorŭ ruse, toțĭ ómenii de inimă arŭ voi ca tu sĕ trăiescĭ și plinŭ de o înduioșătóre spaimă, când frigurile te chinuiă pe patu-țĭ de durere, toțĭ își dįcŭ, până și dușmanii tĕi din Francia: Sĕ trăiéscă bietulŭ împĕratŭ!

La finele poesiei, François Coppée cere împĕratului Fridericŭ III eliberarea Alsaciei și Lorenei.

Corespondența „Gazetei Transilvaniei.“

Din comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, Martie 1888.

Deja de 2—3 anĭ se totŭ audįa vorbindu se, cumcă și în comitatulŭ nostru vré sĕ se facă cale ferată pe linea Zelău per Zsibo de alungulŭ Someșului până la Deșiu. Faima acésta însĕ adįĭ o vedemŭ realisându-se, căcĭ în luna lui Septemvre a. c. în o conferință ținută în orașulŭ Deșiu s'au discutatŭ și asupra mijlócelorŭ prin carĭ s'ar putea efectui acéstă cestiune. Ba dupăce un astfelŭ de lucru condiționéză și mijlóce banalĭ — totŭ atuncĭ s'au alesŭ și câțĭ-va membri, cărorŭ li s'au comisŭ sĕ umble din satŭ în sat și convocândŭ comitetele comunalĭ și luândŭ în presența acestora protocóle sĕ subscrie prin aceste în fiă-care satŭ câte-o obligațiune despre atâta sumă, câtă s'a aruncatŭ pe respectiva comună prin numita conferință.

Membrii aleșĭ și-au și începutŭ misiunea la timpulŭ sĕu și cu comunele — de vréu de nu vréu acestea — subscriau obligațiunile transpuse lorŭ din Deșiu.

Pe la noi încă a umblatŭ d. fisolgăbirău Franciscŭ Valea și încă în unele comune însoțitŭ de d-lŭ Pataki proprietarŭ în Cernucŭ, ér în celelalte însoțit de d-lŭ protopopŭ din Cristolțulŭ mare, Stefanŭ Iliešŭ, și conformŭ comisiunei sale, îndată ce sosea în vr'o comună, în presența numai a 3—4 membri comunalĭ — căcĭ ceilalțĭ cunoscêndŭ afacerea refusară a se înfățișa — publică, cumcă cei mai marĭ din Deșiu pentru a face și pe la noi cale ferată, au hotărîtŭ în acestŭ respectŭ sĕ recurgă și la sucursul banalŭ alŭ comitatului, fiindcă statulŭ nu póte sĕ suporte tóte spesele. De sine se înțelege însĕ, că aceste vorbe făcură impresiune rea asupra poporului și nicĭ că putea fi acésta altcum, când elŭ trăesce cele mai vitrege timpurĭ, și așa la începutŭ nu se învoiră la votarea ofertului pretinsŭ membrii nicĭ unei comune, însĕ au fostŭ îmbătațĭ cu vorbe dulcĭ, ba și înfricațĭ, că nicĭ într'unŭ felŭ nu vorŭ scăpa dela plătire și după ce nisce judįĭ comunalĭ — cu deosebire de cei carĭ póртă nădragĭ și-sŭ trecuțĭ în castre străine — precum și nisce notarĭ — cu deosebire jidovĭ adușĭ nu sciu de pe unde pe capulŭ nostru — ca sĕ nu se facă de rușine cu superiorulŭ lorŭ promiseră în numele comunelorŭ pe carĭ le representau, cumcă vorŭ plăti, au cedatŭ și membrii, 3—4, câțĭ erau de față și au subscrisŭ și eĭ obligațiunĭ amĕsurată repartiției făcute de dlŭ fisolgăbirĕu.

Aci însĕ adaugŭ și accentuezŭ, cum că deși calea ferată din cestiune atinge și interesulŭ Selagiului, ba încă mai tare, căcĭ noi mai avemŭ drumŭ în apropiere la care încă am oferitŭ sume considerabile și pe când în Selagiu, deși e unŭ ținutŭ mai productivŭ și mai ușuratŭ ca noi în tóte privințele, totușĭ aicĭ nu s'a aruncatŭ spre scopulŭ din cestiune nicĭ pe cea mai mare comună mai multŭ de câtŭ 100 fl. v. a. In comitatulŭ nostru însĕ, deși în tóte privințele e mai prigonitŭ de sórte, s'a aruncatŭ și pe cea mai mică și mai sĕracă comună *300 fl.* și mai multŭ, *ba și câte 1000 fl. v. a.*

Mai amintescŭ, că în pretura Ciachi Gârbăului numai vre-o 20 de comune au fostŭ cercetate și d-lŭ fisolgăbirĕu numai mai erĭ alaltăerĭ a și trimisŭ deja la Deșiu o legătură de obligațiunĭ subscrierile de prin comunele din cerculŭ sĕu în valóre de 12000 fl. v. a. E de însemnatŭ, că comuna Cernucŭ — în care d. fisolgăbirĕu și d-lŭ Pataki suntŭ proprietarii cei mai marĭ numai 200 florinĭ plătesc și acésta se póte înțelege numai așa, că d-lorŭ au voitŭ prin acésta sĕ se scótă dela repartiția generală aruncată pe locuitorii altorŭ comune.

Étă derŭ, cum și în ce chipŭ pe la noi se asupresce mai tare bietulŭ popor ca póte prin totŭ loculŭ. Și acum mai restă se amintescŭ, că tóte acestea se întêmplă în unŭ anŭ ca acesta, care este pentru poporŭ fórte sĕracŭ, căcĭ în urma secetei de astăvéră a rĕmasŭ fără bucate și numai din datorii trăesce.

Așa stândŭ lucrulŭ, sentimentulŭ umanitarŭ ar cere ca pe contulŭ lui sĕ nu se facă cei dela cârma comitatului nostru mai zeloșĭ și decâtŭ cei dela cârma altor comitate. Dér în deșert, că pe la noi versulŭ de durere alŭ poporului e nebăgatŭ în sémă și nu póte escita milă și crutare.

Mai multŭ mĕ mirŭ de unii preoțĭ de pe la noi, carĭ deși trăescŭ din crunta sudóre a poporului totușĭ în locŭ ca sĕ-l apere și sĕ-i dea sfaturĭ cu carĭ sĕ se pótă ajuta, și în locŭ ca sĕl apere contra celorŭ ce cércă a-lŭ asupri, precum dovedesce și afacerea din cestiune — se punŭ cu gura pe elŭ și cu vorbe dulcĭ, în locŭ de a-lŭ ușura, îĭ câștigă asuprire, căcĭ 12 mii de fl. a-le încassa din punga lui atuncĭ, când elŭ nu scie pe ce cale șĭ-ar putea stêmpĕra fómea și acoperi sdrențele, carĭ nu-lŭ potŭ scuti de vêntŭ, frigŭ și morburĭ grele, însemnéză atâta, câtŭ a te bucura vĕdįêndu-lŭ că trebue sĕ dée și când nu mai are.

In fața acestei împrejurărĭ triste care e de natură sĕ revolteze pe toțĭ cei binesimțitorĭ, nu potŭ sĕ nu amintescŭ aci pe d-lŭ Iliešŭ protopopulŭ tractului Surducului și părintele Cristolțului mare, care încă se puse pe lângă d-lŭ fisolgăbirĕu, când ămbla acesta în afacerea din cestiune pe sate și amăgea poporulŭ. Eu deși sunt numai unŭ plugarŭ, îmĭ țînŭ de datorință națională a-lŭ fătui ca mai multŭ sĕ nu se facă unélta străinilorŭ și sĕ nu-i punŭ în vedere poporului avantagiulŭ ce 'i l'ar aduce trenulŭ prin importarea de îmbrăcăminte și mărfurĭ străine ci din contră, sĕ-lŭ dispună la îmbrățoșarea industrie de casă pe carea o cunósce din bĕtrânĭ și carea satisface trebuințelorŭ lui oferindu-i obiecte și mai solide și mai eftine, căcĭ și le facu cu crutare și sîrguințea proprie. Apoi bine trebue sĕ scie și d-sa, ba și din gura poporului încă se póte audįi, că până ce era elŭ mulțumitŭ cu ce-i producea industria de casă, aveau îndestulire, din ce óră însĕ s'a făcutŭ amicŭ cu productele fabricelorŭ importate grănarulŭ îĭ sécă fără sĕ cunóscă pricina.

Dér și o datorință națională îlŭ obligă pe d-sa ca vĕdįêndŭ cum șĭ-a perdutŭ poporulŭ timbrulŭ strămoșiescŭ și în portulŭ sĕu, sĕ se nisuiască a desrădĕcina și acestŭ rĕu.

Și acum, după-ce avemŭ și de acei preoțĭ pe la noi, carĭ în nepăsarea lorŭ trăiescŭ fără a fi cu grijă, cumcă ce se întêmplă în staululŭ ce trebue sĕ-lŭ povățuéscă, acestora încă le aducŭ aminte de rĕspundįetatea purtărei de grijă ce o au și care nu invólvă în sine numai trebile din liturgierŭ și molitvelnicŭ ci tóte interesele poporului.

In unele comune numai preoțĭ avemŭ din clasa inteligentă, și décă din mai marea încredere poporulŭ pretutindenea 'i alege și de membri în comitetulŭ comunalŭ, susŭ și tare se póte pretinde, ca sĕ corêspundă în atare calitate și sĕ se presenteze în tóte ședințele comitetului comunalŭ, căcĭ unde li se îmbiă terenŭ mai îndemânaticŭ ca acesta pentru a inspecționa, că óre comuna nu se prescurtéză în vr'o privință?

Preoții conscii de chiămarea lorŭ, cu sfaturĭ cópte și cu prudință, avemŭ probe că au pututŭ cu efectŭ influința, ca sĕ se pună în acordŭ interesele materialĭ și de moralitate a comunei cu valórea drepturilorŭ și datorințelorŭ cetățenescĭ. Decĭ josŭ cu nepăsarea și trebue apucatŭ la lucru, căcĭ acésta o cerŭ tóte interesele poporului. Apoi e bine de însemnatŭ, că scriptura, căreia trebue sĕ se conformeze preoții, dįce: *„Celŭ ce se lapĕdă de ai sĕi și mai vêrtosŭ de ceinde a-i casei sale, necredinciósŭ este, ba mai rĕu și decâtŭ păgânulŭ!“*

Unŭ plugarŭ.

ULTIME SCIRĬ.

Precum ni-se raportéză din Caransebeșŭ, d-lui *generalŭ Doda* i-s'a îmânatŭ actulŭ de acusațiune și procesulŭ se va pertracta înaintea tribunalului de acolo.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Parisŭ, 27 Martie. Curtea de apelŭ a achitatŭ pe Wilson casândŭ sentința judecătoriei corecționale polițienescĭ.

Consilierulŭ investigătorŭ a luatŭ, precum se dįce o hotărîre nefavorabilă pentru Boulanger.

DIVERSE.

Din ce trăesce împĕratulŭ Fridericŭ? Ca împĕratŭ alŭ Germaniei, Fridericŭ nu are nicĭ o plată. Cea mai înaltă funcțiune în statŭ este așadéră gratuită. Ca rege alŭ Prusiei însĕ, împĕratulŭ Fridericŭ primesce unŭ onorarŭ destulŭ de frumosŭ, pentru ca sĕ pótă trăi de pe o dį pe alta... Anume din venitulŭ domenįurilorŭ și alŭ pădurilorŭ are unŭ venitŭ anualŭ de 7,719.296 mărcĭ; mai are o dotațiune anuală de 4,500.000 mărcĭ. Cu totulŭ déră léfa lui anuală este de 12,219.296 mărcĭ. Din acéștia se vinŭ pe dį 33,477 mărcĭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 26 Martie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.49	Vênd.	8.50
Argintŭ românescŭ .	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.03	„	10.06
Lire turcescĭ . . .	„	11.0.34	„	11.37
Imperialĭ	„	134	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble rusescĭ . . .	„	103.—	„	105.—
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Martie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	95.70
Renta de hârtiă 5%	83.
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	149.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	94.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	104.—
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	103.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Transilvane	103 80
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Renta de hârtiă austriacă	77.35
Renta de argintŭ austriacŭ	79.05
Renta de aurŭ austriacă	109.40
Losurĭ din 1860	132.50
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	856.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	270.75
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	268.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	122.55
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.75
Galbenĭ împărătescĭ	5.99
Napoleon-d'orĭ	10.05
Mărcĭ 100 imp. germane	62.42
Londra 10 Livres sterlinge	126.95

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

de Dómne-ajută deschide, țiindŭ în mână unŭ opaețŭ fumegătorŭ.

— Bucuroșĭ la óspețĭ? dįce Ionŭ cam cu jumătate de gură.

— Intră! rĕspunde nu pré cu blândŭ graiu, omulŭ cu opaețulŭ.

Ionŭ câtŭ vĕdįuse mutra aceluia, ar fi fostŭ gata sĕ nu se mai despartă de chervanŭ, dér acésta era acu hăt departe. Elŭ intră decĭ în tinda casei, și din tindă în camera dela drépta, dįcêndŭ în gândŭ „Tatălŭ nostru“ și se aședįă lângă vatra unde cârciumarulŭ frigea o bucată de iepure. Câtŭ pe ce era sĕ întrebe Ionŭ, de nu i e témă cârciumarului sĕ locuiască singurŭ, așa departe de Rîmniculŭ Vâlcei singurŭ în mijloculŭ codrilorŭ. dér își aduse aminte de sfatulŭ căpitanului: „Nu-țĭ băga lingura unde nu-țĭ fierbe óla. Catățĭ de tréba ta!“ Ionŭ întrebă decĭ numai de nu i se póte da ceva de mâncatŭ.

Écă, frigŭ iepurile ăsta. Vei îmbuca cu mine din elŭ.

Când friptura fŭ gata, omulŭ de gazdă puse o mesiță rotundă lângă vatră, apoi merse la unŭ colțŭ alŭ cămărei, deschise o ușă ca de pivniță și strigă cu unŭ glasŭ poruncitorŭ:

— Sue! vino! (Va urma.)

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédţ̂ı.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédḑî.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédḑî.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescî-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amédḑî.
b) „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédḑî.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgî]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ:* 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zĕrnescî-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amédḑî.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşovŭ.